

นิตยา ชูคำ 2550: ลักษณะการใช้ภาษาและเนื้อหาในเพลงกล่อมเด็กจังหวัดพัทลุง
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย) สาขาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์สิริวรรณ นันทจันทุล, ค.ม. 240 หน้า

วิทยานิพนธ์นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการใช้ภาษา ทั้งในด้านความหมายของ
ถ้อยคำ ลักษณะการใช้ภาษา ซึ่งประกอบด้วยการเล่นคำ การใช้สำนวน การใช้โวหารภาพพจน์
ศึกษาลักษณะเนื้อหาในเพลงกล่อมเด็ก ศึกษาวัฒนธรรม แนวคิดค่านิยมและคุณค่าที่ปรากฏใน
เพลงกล่อมเด็กจังหวัดพัทลุง

ข้อมูลสำหรับศึกษาวิจัยเรื่องนี้ คือเพลงกล่อมเด็กจังหวัดพัทลุง ที่มีผู้รวบรวมไว้เป็น
หนังสือ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาและคัดเลือกเฉพาะเพลงกล่อมเด็กที่มีหลักฐานว่าเกิดขึ้นในจังหวัด
พัทลุงและมีเนื้อหาเกี่ยวกับจังหวัดพัทลุงจำนวน 100 เพลง

ผลการศึกษาพบว่าเพลงกล่อมเด็กจังหวัดพัทลุง มีลักษณะการใช้ความหมายของถ้อยคำ
คือการใช้ถ้อยคำที่ตรงไปตรงมาและการใช้ถ้อยคำที่มีความหมายแฝง การใช้ภาษาในเพลงกล่อม
เด็กมีลักษณะดังนี้ คือ การเล่นคำแบ่งออกเป็นกรเข้าคำ การซ้ำความ การใช้สำนวน แบ่งการใช้
สำนวนออกเป็นการใช้สำนวนที่ทำให้เห็นภาพชัดเจนและการใช้สำนวนพูดคือใช้สำนวนที่เป็นที่
รู้จักกันอย่างแพร่หลายมาแต่งเป็นเพลง และการใช้โวหารภาพพจน์แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ
การใช้ อธิพจน์ คือการกล่าวเกินจริง และบุคคลวัต คือการสมมุติให้สิ่งมีชีวิตแสดงกิริยาอาการ
เหมือนมนุษย์และจากการศึกษาลักษณะเนื้อหาของเพลงกล่อมเด็กของจังหวัดพัทลุงพบว่า มี
ลักษณะเนื้อหา 2 ลักษณะคือ เพลงกล่อมเด็กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเด็กและเพลงกล่อมเด็กที่มีเนื้อหา
ไม่เกี่ยวกับเด็ก จากการศึกษาวัฒนธรรมที่ปรากฏในเพลงกล่อมเด็กจังหวัดพัทลุง แบ่งออกเป็น 2
ประการคือ วัฒนธรรมเกี่ยวกับการแต่งงาน และวัฒนธรรมเกี่ยวกับศาสนา จากการศึกษาแนวคิด
และค่านิยมที่ปรากฏในเพลงกล่อมเด็กจังหวัดพัทลุง แบ่งออกเป็น 2 ประการ คือ แนวคิดและ
ค่านิยมที่มีต่อบุคคล และแนวคิดและค่านิยมที่บุคคลมีต่อสถาบันศาสนา และจากการศึกษาคุณค่า
ของเพลงกล่อมเด็กในจังหวัดพัทลุง แบ่งออกเป็น 5 ประการคือ คุณค่าด้านวรรณศิลป์ คุณค่า
ด้านสังคม คุณค่าด้านเศรษฐกิจ คุณค่าด้านการปกครองและคุณค่าด้านคุณธรรม